

2.6 Programma 6 Sport, cultuur en recreatie

Taakvelden

Sportbeleid en activering

Sportaccommodaties

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

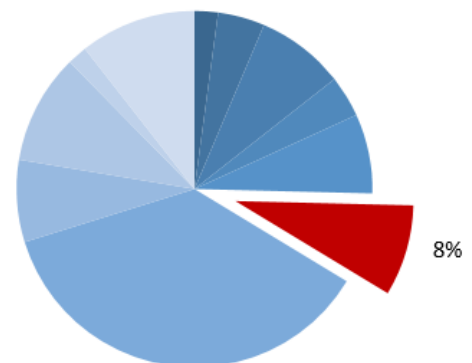
Musea

Cultureel erfgoed

Media

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Lasten (100% = totale rekening)

2.6.1 Wat hebben we bereikt met het programma Sport, cultuur en recreatie?

Doel

'Gorinchem is een aantrekkelijke stad waarin veel te doen en te beleven is op het gebied van sport, cultuur en recreatie.'

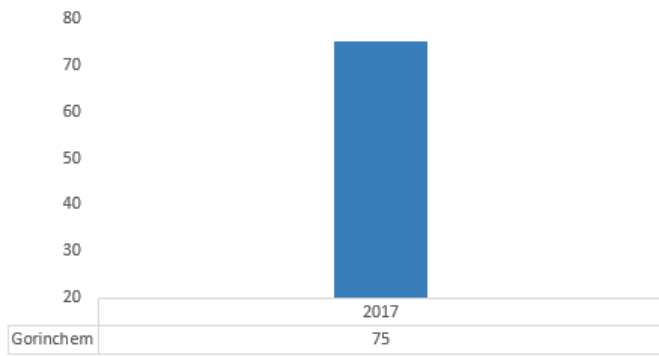
Vastgesteld beleid

Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Archeologiebeleid	2010
Cultuurvisie Gorinchem/Toekomstbeeld Cultuur 2013-2018	2013
Beleidsregel aanleg buitensportvelden	2016
Visie 'De Kracht van Sport' (2017-2021)	2016
Vestingplan	2017
Speelruimteplan 2018-2027 'Een leven lang plezier'	2017

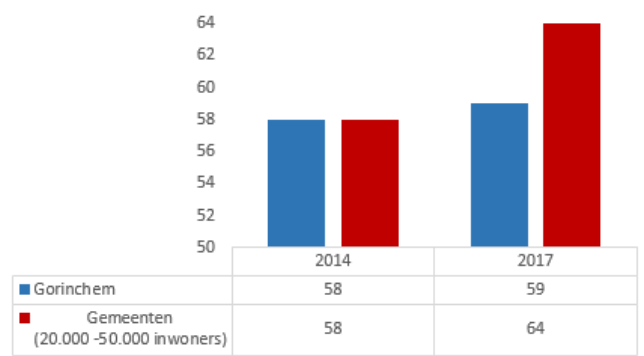
Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Gerealiseerd	Soort
Sporters <i>In georganiseerd en niet georganiseerd verband</i>	B	% vanuit Gorcumse burgerpeiling	PI
Actieve deelname verenigingsleven afgelopen 12 maanden	F	% vanuit Gorcumse burgerpeiling	PI

Sporters

Actief in verenigingsleven

2.6.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete acties

Onderwerp	Realisatie 2017
Sterke Spelbepalers	In 2017 is de groep Spelbepalers, die betrokken zijn bij "De Kracht van Sport", doorgegroeid naar 195. In januari 2017 zijn de Spelbepalers bij elkaar gekomen in het Da Vinci college om gezamenlijk de vaststelling van de beleidsvisie te vieren en afspraken te maken over de uitwerking. In oktober 2017 is er een Sportcafé geweest in cultureel café De Vijf Zinnen. De Spelbepalers hebben kennis genomen van de ontwikkeling van de ambities uit "De Kracht van Sport" en zijn waar mogelijk aangesloten.
Netwerkversterking	Samen met de buiten- en de binnensportverenigingen is gewerkt aan het verbeteren van de onderlinge samenwerking. De voetbalverenigingen SVW, Raptim en Sportclub Gorkum hebben afspraken gemaakt over gezamenlijk gebruik van de velden van SVW.
Corebusiness Gorinchem beweegt	De evaluatie naar de corebusiness van Gorinchem Beweegt is in 2017 uitgevoerd. Begin 2018 wordt deze evaluatie met een advies voor de toekomstige inzet ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.
Ontsluiten lokaal sport en beweegaanbod	De Sportpas en het digitaal sportplatform op www.gorinchembeweegt.nl zijn tijdens de Gorcum Sportmaand ingezet voor de communicatie van het sportaanbod. Mede door een promotiefilmpje, met de buurtsportcoaches in een prominente rol, werden de activiteiten en kennismakingsactiviteiten goed bezocht.
Sportpas	De Sportpas app is gerealiseerd. De app is in beperkte mate gedownload. Na een evaluatie eind 2017 worden er verbeteringen doorgevoerd en zal de communicatie over de app intensiever worden ingezet.
Ontwikkeling visie binnensport	Op initiatief van de gemeente is samen met de binnensportverenigingen en de Stichting Gorinchemse Sportaccommodaties (SGS) een traject doorlopen ter bevordering van (onderlinge) samenwerking en het ontwikkelen van een gezamenlijke visie op de binnensport, met als eindresultaat een door de verenigingen gedragen rapport met aanbevelingen over de binnensport in Gorinchem. Onderdeel van het project is een onafhankelijk onderzoek door het Mulier Instituut naar vraag en aanbod van de binnensportaccommodaties in Gorinchem en de hoogte van de huidige huurtarieven. Het projectplan is in april 2017 vastgesteld. Het eindrapport is gereed in februari 2018.
Kunstgras	Bij hockeyvereniging Rapid zijn de 2 bestaande wedstrijdelden vervangen door nieuwe watervelden en op Molenvliet-Zuid is een nieuw 3 ^e hockeyveld aangelegd. Het veld van korfbalvereniging GKV is gerenoveerd en voorzien van nieuw kunstgras.
Uitvoering Speelruimteplan	Het nieuwe Speelruimteplan is vastgesteld in september 2017. De komende 10 jaar zal de speelruimte in Gorinchem gefaseerd per buurt worden omgevormd tot het gewenste streefbeeld. De uitvoering start in 2018 en wordt in 2021 voor het eerst geëvalueerd. Vooruitlopend hierop zijn via burgerinitiatieven en regulier budget al diverse speelprojecten opgepakt.
Nieuw groot podium	Het vrijwilligersbestuur van de Stichting Theater Gorinchem heeft in 2017 met succes invulling gegeven aan de opdracht om het theater aan de Haarstraat 'De Vijf Zinnen' open te houden voor sociaal culturele voorstellingen. Vanuit de wens het groot podium tezamen met onderdelen van het Huis van Inspiratie (HVI) in een Cultuurhuis onder één dak te vestigen is een onderzoek gestart naar de mogelijke locatie van dat Cultuurhuis. Drie varianten worden onderzocht: nieuwbouw aan de Haarstraat, renovatie/uitbreiding bestaande theater, realisatie in het voormalige pand van V&D aan de Krijtstraat. De resultaten van dit onderzoek zijn in februari 2018 aan de raad gepresenteerd.

Onderwerp	Realisatie 2017
HVI	<p>Om prioriteit te geven aan het programmatisch doorontwikkelen van het HVI hebben wij aan de samenwerkende partners van het HVI een subsidie verleend voor een kwartiermaker. Deze is september 2017 gestart en heeft samen met de HVI-partners, Spreekkamer en gemeentelijke cultuurcoach gewerkt aan een activiteitenprogramma en communicatiestrategie van het HVI.</p> <p>In afwachting van de realisatie van het HVI/Cultuurhuis (geschat in 2022) is afgelopen zomer onderzoek gedaan naar een overbruggingsscenario. Dit scenario geeft antwoord op de vraag welke minimale fysieke maatregelen noodzakelijk zijn in de bestaande gebouwen (Groenmarkt 1 en Grote Markt 17) om onder andere de HVI-programmering de komende jaren uit te voeren en verder te ontwikkelen. De resultaten van het onderzoek naar dit overbruggingsscenario HVI zijn tevens gebruikt voor het onderzoek naar het Cultuurhuis, dat in de tweede helft van 2017 ook is uitgevoerd door BBN adviseurs.</p>
Cultuureducatie	<p>In 2017 is er een actieplan cultuureducatie voor 2017-2020 vastgesteld waarin 4 ambities en de rollen van de cultuurcoaches worden benoemd.</p> <p>De cultuurcoaches hebben het afgelopen jaar wederom culturele aanbieders en onderwijs nader tot elkaar gebracht. Leerlingen komen daardoor meerdere malen per jaar in contact met cultuureducatieve projecten en activiteiten. Via de docenten van het basis- en voortgezet onderwijs worden de leerlingen bereikt met bijvoorbeeld de Culturele Menukaart, de theatervoorstellingen zoals Esther was Joods, de Gorcum Design Week, educatieproject Waterlinie voor kids II en Internationaal Film Festival.</p> <p>Daarnaast is ook ingezet op het bereiken van de inwoner van Gorinchem in het algemeen. In het gezamenlijk activiteitenprogramma van het HVI vormt cultuureducatie een belangrijk thema.</p>
Spreekkamer	<p>2017 was een succesvol jaar voor de Spreekkamer. Alle in de subsidiebeschikking gestelde prestaties zijn gehaald. Daarnaast heeft de Spreekkamer constructief bijgedragen aan het ontwikkelen en uitvoeren van het activiteitenprogramma van het HVI.</p>
Cultureel erfgoed	<p>Gorinchem heeft als oude vestingstad veel cultureel erfgoed waar zorgvuldig mee wordt omgegaan. In maart 2017 heeft de gemeenteraad het Vestingplan vastgesteld en verder stond 2017 in het teken van de voorbereiding op het in februari 2018 vaststellen door de gemeenteraad van een Erfgoedverordening en de Erfgoedcommissie om te komen tot een gemeentelijke monumentenlijst.</p>

Reguliere taken

Onderwerp	Reguliere taken
Leefstijl	Met 4 zorgpartners zijn er voorbereidingen getroffen voor een beweegcoach 'meedoen door beweging'. De zorgpartners gaan deze beweegcoach samen met de gemeente en de DG&J financieren.
Ideeënmakelaar	De cultuurcoaches en buurtsportcoaches hebben ongeveer 60 initiatieven vanuit de stad ondersteund. Eén van de voorbeelden is het project Let's play ball dat door Achilles en GOBA gezamenlijk is geïntroduceerd. Vanuit de rol van Ideeënmakelaar heeft de buurtsportcoach ondersteuning geboden. Het project heeft 150 leerlingen van De Regenboog bereikt. Zij kregen basketbal en handbal clinics aangeboden. Het doel van het project is om alle leerlingen binnen het onderwijs tijdens schooltijd kennis te laten maken met het sportaanbod in Gorinchem. De pilot krijgt een vervolg in 2018 met clinics op het Voortgezet Onderwijs.
Burgerinitiatieven	Na vele jaren voorbereiding is het speelveld in de Gildenwijk geopend.
Sportverenigingen	In 2017 zijn nieuwe huurovereenkomsten afgesloten met Unitas, Raptim en Sportclub Gorkum.
Overige sporttaken	Op verzoek van de raad is in september 2017 een parallelsessie I&O georganiseerd met en over de SGS. Daarnaast zijn de ambities vanuit de sportvisie "de Kracht van Sport" verder uitgewerkt en een aantal projecten is al geïmplementeerd. In de evaluatie van Gorinchem Beweegt is een overzicht van alle initiatieven opgenomen.
Speelplaatsen	Overleg werkgroep Speelplaatsenbeleid over nieuwe plannen, onderhoud en vervangingen, burgerinitiatieven en vragen van de burgers. In 2017 is intensief gewerkt aan het nieuwe Speelruimteplan. Buiten de Waterpoort zijn nieuwe fitnessstoestellen geplaatst.
Oude Hollandse Waterlinie (OHW)	We nemen actief deel aan de Erfgoedtafel van de provincie Zuid-Holland. Vanuit de hierop betrekking hebbende subsidieregeling Erfgoedlijn OHW zijn in 2017 het Vestingplan Gorinchem en het Illuminatieplan fase II (Buiten de Waterpoort en buitenzijde Lingesluis) afgerond.
Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW)	Na een periode van meerdere jaren waarin veel partijen hebben geïnvesteerd in het restaureren en toegankelijk maken van de NHW en zijn objecten (forten, groepsschuilplaatsen, kazematten etc.), wordt de inzet nu meer gericht op het beheren en exploiteren. Vanuit het Pact van Loevestein, waarin Gorinchem een van de deelnemende overheden is, wordt ingezet op het gezamenlijk ontwikkelen van duurzaam beheer. Ter ondersteuning van de voordracht van de NHW als UNESCO Werelderfgoed is een steunbetuiging ondertekend. Deze steunbetuiging maakt onderdeel uit van het door de betrokken partijen aan te tonen draagvlak, hetgeen een belangrijke voorwaarde is voor de toekenning van de UNESCO Werelderfgoedstatus. De toeristische vermarkting van de NHW is in handen van Utrecht Marketing en de Stichting Liniebreed Ondernemen. Waar zich kansen voordoen, haakt Gorinchem hierbij aan.
Archeologie	Met de verhuizing van het Archeologisch depot naar de Arkelsedijk worden de archeologische vondsten op een veilige manier bewaard en zijn ze ook toegankelijk voor inwoners en andere belangstellenden. Regelmatig worden op bouwlocaties nieuwe vondsten gedaan, die worden geregistreerd en toegevoegd aan het depot. De bouwlocatie van het hotel Buiten de Waterpoort heeft volop in de belangstelling gestaan. Diverse onderzoeken zijn uitgevoerd, met als resultaat dat er in 2018 kan worden begonnen met de daadwerkelijke bouw, waarbij rekening wordt gehouden met (behoud en inpassing van) de archeologische vondsten.

2.6.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2016	Begroting primitief 2017	Begroting na wijziging 2017	Jaar- rekening 2017	Vershil
TV51 Sportbeleid en activering	944	872	895	885	10 V
TV52 Sportaccommodaties	3.472	3.321	3.506	3.512	5 N
TV53 Cultuurpres. productie en participatie	1.422	1.208	1.347	1.376	29 N
TV54 Musea	531	380	380	418	37 N
TV55 Cultureel erfgoed	981	793	783	728	55 V
TV56 Media	794	832	832	708	123 V
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.663	2.343	2.356	2.448	93 N
Lasten Sport, cultuur en recreatie	10.807	9.748	10.099	10.075	24 V
TV51 Sportbeleid en activering	165	91	91	161	71 V
TV52 Sportaccommodaties	1.400	1.386	1.355	1.422	67 V
TV53 Cultuurpres. productie en participatie	252	246	251	325	74 V
TV54 Musea	72	22	22	96	73 V
TV55 Cultureel erfgoed	1.069	254	194	247	54 V
TV56 Media	119	139	139	129	10 N
TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	205	235	245	269	25 V
Baten Sport, cultuur en recreatie	3.282	2.373	2.297	2.650	353 V
Totaal saldo van baten en lasten	-7.526	-7.375	-7.802	-7.425	376 V
Stortingen reserves	0	0	0	0	0 V
Onttrekkingen reserves	10	75	75	59	16 N
Resultaat	-7.516	-7.300	-7.727	-7.367	361 V

TV51 Sportbeleid en activering

De bijdrage uit OnderwijsAchterstandenBeleid (OAB) voor de inzet van Gorinchem Beweegt was begroot op € 90.000, maar is via het verdeelplan OAB bijgesteld naar € 145.000. Daarnaast is er € 15.000 aan extra baten ontvangen van derde partijen waaronder het Sportgala. Per saldo leidt dit tot een voordeel van c.a. € 70.000. Door de hogere bijdrage uit OAB hoeft minder geld uit de bestemmingsreserve Combinatiefuncties onttrokken te worden.

TV52 Sportaccommodaties

Er is een voordeel op de onderhoudskosten van het Caribabad vanwege een lagere aanbesteding van het schilderwerk. Jaarlijks worden de onderhoudsvoorzieningen beschouwd op nut en noodzaak. Indien onderhoudswerkzaamheden niet of voordeliger zijn uitgevoerd en/of door ontwikkelingen ook niet worden doorgeschoven, kan een deel van de hiervoor gevormde voorziening vrijvallen. Dit zorgt in dit geval voor een incidentele meevaller van ca. € 52.000.

TV53 Cultuurpres. productie en participatie / TV56 Media

Het toekomstbeeld Cultuur met de pijlers Huis van Inspiratie, Cultuureducatie, Spreekkamer en het Stadspodium is in 2017 per saldo nagenoeg binnen de beschikbare budgetten uitgevoerd.

Omdat de onderhoudsvoorzieningen voor de panden Haarstraat 64 en de Boerenstraat 11 niet meer volledig benodigd zijn, kan een deel van de gevormde onderhoudsvoorziening vrijvallen. Dit betekent een eenmalige extra baat van c.a. € 55.000.

Bij het vaststellen van het emancipatie- en diversiteitsbeleid is aangegeven dat een bedrag van € 25.000 (het restant van de beschikbaar gestelde middelen) in 2018 benodigd is als dekking voor de uitvoering van dit beleid. Wij stellen daarom voor om deze € 25.000 via resultaatbestemming beschikbaar te houden voor 2018.

Bij het vaststellen van het evaluatierapport 'Buurthuisfunctie brede scholen en buurthuizen' is aangegeven dat de evaluatie binnen de reguliere budgetten is uitgevoerd. De beschikbaar gestelde € 35.000 bij de raadsbrede aanvulling op het coalitieakkoord is daarmee onbesteed gebleven. Voorgesteld wordt om dit budget beschikbaar te stellen voor 2018, zodat dit ingezet kan worden als werkbudget voor de uitvoering van dit rapport.

TV54 Musea

Aan de batenkant is bij het museum een positief saldo gerealiseerd van ruim € 73.000 ten opzichte van de begroting (€ 22.000). Er is een aantal succesvolle tentoonstellingen gehouden (bijvoorbeeld Koe in de kunst en de Glasexpositie) die mede door de daaraan gelieerde verkoop van schilderijen en objecten tot niet geraamde opbrengsten heeft geleid. De historische vereniging Oud Gorinchem heeft bijgedragen in de kosten in verband door het museum geleverde diensten.

Het museum geeft meer uit aan tentoonstellingen dan begroot. Daar staat tegenover dat het museum meer inkomsten heeft (via Stichting Museumkaart). Dat heeft te maken met het toegenomen aantal bezoekers. De extra inkomsten komen ten goede aan de tentoonstellingen en de promotie daarvan.

TV55 Cultureel erfgoed

In verband met de verkoop van een aantal bijzondere panden, zoals Tolsteeg 4 en Molenstraat 32 en de voorgenomen verkoop van Tolsteeg 6, is bij deze panden (delen van het) gepland onderhoud niet uitgevoerd. Ook in afwachting van ontwikkelingen rondom Het Huis van Inspiratie, zijn onderhoudswerkzaamheden niet uitgevoerd. Op het moment dat bekend is dat onderhoud niet meer wordt uitgevoerd, valt het daarvoor beschikbare bedrag in de onderhoudsvoorziening vrij.

TV57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Deze begrotingspost bestaat uit veel verschillende activiteiten. Diverse activiteiten hebben kleine afwijkingen van hetgeen begroot is. De "grotere" afwijkingen worden toegelicht. De begroting voor het Winterfestijn is op basis van historische gegevens sober en budgettair neutraal opgesteld. Door verschillende ontwikkelingen, b.v. door schade en hogere energielasten, zijn de lasten c.a. € 30.000 hoger dan de raming van € 100.000. Hiertegenover staan € 30.000 hogere baten, o.a. als gevolg van hogere sponsorbijdragen en kaartverkoop.

De niet verhaalbare schade plus reparatiekosten aan een maaimachine zorgt voor een overschrijding van € 15.000 van het begrote budget voor wagenparkbeheer ad € 101.000. Daarnaast zijn er diverse evenementen, zoals de kermis en het Winterfestijn, die gebruik maken van de gemeentelijke stroompunten. Het energieverbruik wordt achteraf bij de evenementen in rekening gebracht. Nog niet alle inkomsten zijn verrekend c.q. ontvangen. Ook zijn er de nodige kosten voor de stroompunten gemaakt, o.a. als gevolg van overstroming van een stroompunt en het plaatsen van een nieuw stroompunt aan de voorzijde van de museum Grote markt.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Bibliotheek Aanzet	548
Podiumkunsten Gorinchem	342
Culturele diensten en activiteiten	117
Cultuureducatie	108
Jeugdsport	57
P.C.G. huursubsidie	15
55+ en gehandicapten	11
O.K.K. huursubsidie	10

Investerings (bedragen x € 1.000 V = Voordeel en N = Nadeel)	Budget	Realisatie t/m 2016	Realisatie 2017	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Lasten						
Restauratie sluis Oostgracht	126	126	15	141	15 N	ja
De Batterij Bastion II	37	25	-	25	12 V	
Waterpark Mollenburg	25	-	14	14	11 V	
Sportaccommodatie De Hoefslag	3.607	3.793	-73	3.720	113 N	ja
Haarstraat 64	1.050	-	-	-	1.050 V	
Infrastructuur 3e veld Rapid 2015	465	-	-	-	465 V	ja
Ford connect G-beweegt 2017 -1	38	-	-	-	38 V	
Ford connect G-beweegt 2017 -2	38	-	-	-	38 V	
John Deere maaier 1515 2017	60	-	-	-	60 V	
Verv. 1e veld Unitas door kunstgrasveld	640	549	5	554	86 V	ja
Verv. 4e veld GJS door kunstgrasveld	644	356	76	431	213 V	
Veld 1 en 2 Rapid naar watervelden	997	20	643	664	333 V	
Water- pompvoorzien hockeyvelden	40	-	33	33	7 V	ja
3e Veld Rapid zandingestrooid kunstgras	389	-	264	264	125 V	
Looproute Rapid naar veld 3	85	-	73	73	12 V	ja
Totaal Lasten	8.241	4.869	1.050	5.919	2.322 V	
Baten						
Restauratie sluis Oostgracht	78	62	29	92	14 V	ja
De Batterij Bastion II	37	-	-	-	37 N	
Verv. 1e veld Unitas door kunstgrasveld	-	35	-	35	35 V	ja
Veld 1 en 2 Rapid naar watervelden	7	-	7	7	-	
Totaal Baten	122	97	36	134	12 V	
Totaal investeringen	8.119	4.772	1.014	5.785	2.334 V	

Haarstraat 64

De investeringen aan het pand Haarstraat 64 zijn uitgesteld in afwachting van de definitieve besluitvorming rondom het Cultuurhuis welke vooralsnog in de 2e helft 2018 is voorzien.

Ford connect G-beweegt 2017 -1 / -2

De voorgenomen vervanging van de twee bussen voor Gorinchem Beweegt heeft in 2017 niet plaatsgevonden omdat de technische staat van de bussen daar geen aanleiding toe gaf. De werkelijke vervanging en de hiervoor beschikbaar gestelde middelen maken onderdeel uit van de actualisatie van het tractieplan Gorinchem.

Verv. 1e veld Unitas door kunstgrasveld / Verv. 4e veld GJS door kunstgrasveld

Door een gunstige aanbesteding en het inclusief btw ramen van de investeringskredieten, zijn er voor de aanleg van de kunstgrasvelden van Unitas en GJS voordelen ontstaan. Voor Unitas betreft dit een voordeel van € 86.000. De werkzaamheden van GJS zijn nog niet afgerond omdat er nog voorzieningen voor een noodzakelijke watercompensatie getroffen moeten worden. Het restantkrediet voor GJS kan nog niet worden afgesloten.

3e Veld Rapid zandingestrooid kunstgras

Ditzelfde geldt voor de gecombineerde aanbesteding voor de aanleg van kunstgrasvelden voor Rapid en de renovatie van de velden van GKV. Wij vorderen de btw op de gepleegde investeringen terug op basis van het uitgangspunt 'gelegenheid geven tot sport'. Omdat de investeringskredieten voor de aanleg van kunstgrasvelden inclusief btw zijn geraamd, ontstaat hierdoor een voordeel. Wij zijn momenteel in gesprek met de Belastingdienst over de btw. In afwachting van de uitkomsten hiervan, worden de restantkredieten gehandhaafd.

2.6.4 Met wie hebben we dit samen gedaan?

Partijen die een bijdrage leveren aan dit programma zijn:

- GR Regio AV
- Stichting Bibliotheek AanZet
- SGS
- De Nieuwe Doelen